

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (XLII):

Cine a avut norocul să-l asculte pe Caragiale?

- mult ați suferit treceți în împărăția dreptății ...! - Viitorul istoric ...?

șagunism - tribunism

nu te mai bate cu proștii, că te răpun ...
suverana prostie, e totdeauna mai tare ...
prostul are o concepție telurică a vieții.
Nimic mai greu decât să cîrmuiești proștii!

Cine a avut norocul să-l asculte pe Caragiale ...?
Marele meșter atîngea toată claviatura sufletului omenesc ...!
Viitorul istoric al frământărilor noastre de astăzi ...

vom îneca în noi toată revolta ce o simțim ...
cînd ar trebui să punem pe hîrtie toate pungășiile vieții noastre politice ...
Ținem să suferim noi decât să înjosim presa românească ...

la prost trebuie meșteșug, nu glumă ...!
pe urmele lui Octavian Goga, gazetarul!

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

Reproducem continuarea articolului „BANDIȚII PUBLICISTICEI NOASTRE”, din „Tribuna” - Arad (17/30 ian.1912): «Din faptele acestui om, sunt multe, putem înregistra unul singur: S'a despărțit de nevasta lui făgăduindu-i în fața notarului public, adevărat, neluând la protocol, că-i va plăti, după lege, 100 - nu știm tocmai exact - coroane la lună, bani de întreținere, pe cari nu i-a plătit însă nici odată, nenorocind-o pe biata femeie, care și astăzi suferă din pricina aceasta. 3) Acest al treilea este un tip interesant care face pe gentilomul dar trăiește din o groază de datorii frauduloase. Mă rog întrebăm noi încă odată, e lipsă să aducem noi în publicitate pe acești oameni? Are lipsă publicul nostru cetitor de argumente de aceste în hărțuielile noastre cu autorizatul? **Nu. Noi nu vom ieși cu ele nici odată, dintr'un simplu motiv: nu avem lipsă de ele și mai bine.** Ținem să suferim noi decât să înjosim presa românească, cum face organul autorizat. În campania năstrușnică ce s'a purtat vreme de un an și mai bine împotriva noastră, cu armele cele mai murdare ale calomniei, am avut prilejul de atâtea ori să ne pierdem cumpătul. Și în clipa aceasta ne gândim cu o adevărată groază la vremea când ar trebui să isbucnim și noi, trecând hotarele celei mai îndelungate răbdări, **cînd ar trebui să punem pe hîrtie toate pungășiile vieții noastre politice, pe cari socotim că le putem încă stârpi cu vorbe înțelepte.** Socotim însă că ne păzi Dumnezeu de sosirea acestei vremi și publicul românesc, prin o intervenție energetică, va ști să înlătore această catastrofă. Vom tăcea deci și pe mai departe, ne vom sugruma toate pornirile indignării

noastre legitime, vom îneca în noi toată revolta ce o simțim văzând dreptatea noastră mozolită de niște perfizi și răi. Facem aceste pentru că noi înțelegem să ne jertfim pentru o cauză care nu este a noastră, ci a neamului nostru întreg. Anul trecut când ne-am pomenit din senin cu calomnia mangrismului pe cap, ne-am revoltat. Acum zîmbim. Cetind atacurile aduse unui coleg al nostru, par'că ne încearcă ispita unei cutrămurări generale. Ne potolim însă, căci suntem siguri că nu peste mult vom zâmbi iarăși. Și mai suntem siguri de un lucru: **Viitorul istoric al frământărilor noastre de astăzi**, după ce va cerne toate urâciunile, **va selecționa valorile va cântări faptele și va lămuri credințele tuturor, pironindu-și ochiul lui sever, înseninat pe o clipă, asupra noastră, va zice: - Mult ați suferit treceți în împărăția dreptății! Cu aceasta ne mângâiem și ne simțim îndemnați să suferim toate atacurile desperate ale bandiților publicistei noastre».**

Gazetarul Octavian Goga a fost închis pentru procese de agitație, mai întâi preventiv (opt zile, în 1910) și apoi în 1911. O experiență edificatoare din viața sa din închisoare ne este dezvăluită în articolul „**A murit Caragiale**”, apărut în revista „**Lucefărul**” nr. 26 (1912): «La Seghedin în închisoarea unde ispășean o pedeapsă ungiurească, acolo l-am văzut ultima oară. I s-a părut că între zidurile reci ale unei singurătăți nedorite, trebuie să-mi trimită cât mai multe semne din dragostea cu care m-a învrednicit. Când o cartă poștală cu slova lui minunată, când o telegramă, când un pachet cu cărți nemțești venea zi de zi să-mi aducă mîngîiere și să-mi alunge urîtul. Într-o seară s-a socotit că pacea de după zăbrele cere mai mult, și-a plecat din Berlin la Seghedin ... Nu voi uita niciodată dimineața aceea de martie.

Sergentul ungur mi-a intrat în cameră cu fața radioasă:

-Aveți o vizită! - Cine? - Nu știu. Un străin, o cam rupe pe ungiurești. Vine de departe. Trebuie să fie însă un mare boier că ne-a miluit pe toți. E un om tare cumsecade, mi-a mîngîiat pe frunte amîndoi nepoții când i-am descuiat poarta ... I-a întrebat cum îi chiamă și le-a dat câte-o coroană. Nu-mi puteam da seama cine e nobilul senior rătăcit la Seghedin.

M-am ridicat în pripă și-am plecat spre odaia posomorîta din fundul coridorului unde primeam oaspeții.

Cînd deschid ușa mă ia în brațe și mă sărută pe amîndoi obrazii nenea Iancu Caragiale ...

- Am venit, băiete, am venit să văd cum o duci aici la pension ... Nu ți-am spus eu să te astîmperi ... Ai? și privindu-mă pe subt ochelari mă cerceta de sus pînă jos. - Ian ridică mîinile să văd urmele lanțurilor ... Săracu de tine ... Uite, ți-am adus niște merinde și două sticle de șampanie și le bem noi laolaltă aici în Kecskest, la *magyar királyi allamfogház*, mă rog frumos ... Nenea Iancu era mai tînăr ca oricînd. Se plimba de-a lungul odăii cu pași lungi, se oprea cîteodată, își potrivea ochelarii de după care strălucea același neastîmpăr al ochilor cu sclipiri de oțel și vorba lui era vechea împletitură de fulgere cari cădeau tumultos ca totdeauna. Ce vîltoare de imagini, cîte împărecheri paradoxale, cîtă pasiune și culoare în poveștile lui. În clipa cînd vorbea, simțeau plutind parcă fiorul creațiunii, cu misteru-i etern nedeslușit. Vedeai chinurile facerii cum se petrec sub ochii tăi, cum radiază un spirit fosforescent, fără repaos.

Cine a avut norocul să-l asculte pe Caragiale vorbind un sfert de ceas oriunde, la o adunare a negustorilor, ori într-un ungher din vagonul restaurant, n-are să uite niciodată cea mai strălucitoare icoană a inteligenții omenești din cîte a înfilnit în drum. N-a fost minte să stăpînească cuvîntul cu mai multă siguranță, să-l frămînte și să-l chinuiască cu mai multă putere. În fraza lui fermecată se revărsa o lumină orbitoare, era pulbere de argint, foc de artificii, rîs și plîns, era alinare dulce și durere sălbatecă. Ca într-un caleidoscop fermecat se deslușeau chipuri vrăjite de magie. Marele meșter atingea toată claviatura sufletului omenesc. Deschidea vorba lin, cu bunătate,

și-o muia într-o lene orientală, într-o clipă schimba resortul ca să-și arate o seamă de jonglerii capricioase și deodată se oprea brusc, fața i se crispa, buzele i se strîngeau convulsiv, în fundul ochilor îi juca o lumină stranie ... Era clipa cînd din creierul lui Caragiale răsărea un fulger nou ... Universul devenea mai bogat cu o minune ... Cîte nu mi-a vorbit în cele trei ceasuri, acolo la Seghedin.

Plin de surprize, vioi, paradoxal, nenea Iancu mă muștra părintește ... **-Ți-am spus de-atîtea ori, nu te mai bate cu proștii, că te răpun ... Ce crezi tu, pe urma cui am suferit eu în viață? Pe urma deșteptilor? Prostia, suverana prostie, e totdeauna mai tare.** În zadar lupti frumos cu tăieturi fine de floretă, el lovește greu cu lăstarul în moalele capului. Și în zadar risipești spirit și vervă, el e tare ca piatra. Cum să-ți spun, **prostul are o concepție telurică a vieții.** Uite așa își înfundă ochii și urechile, își înfige capul în pămînt ca struțul, ridică spatele și trec pe deasupra lui toate curențele ... **Nimic mai greu decît să cîrmuiești proștii ... Ei au un instinct de împotrivire organică ...** Să vezi ... Mai acum vreo treizeci de ani eram revizor școlar la Piatra-Neamț ... Trenuri nu găseai prin Moldova, mergeam la inspecții călare ... Avea popa o iapă murgă ... Zic, să mi-o dai părinte dimineața... Popa zîmbea. Prea bucuros, domnule Iancu. Și-am plecat... Cît m-a zolit iapa ceia, mă ... Oricum dam din căpăstru ieșea rău ... N-o puteam cîrmi nicidecum ... M-am întors la vreo două ceasuri tot apă: Părinte, cît face iapa asta? Face zece galbeni! - Ei, pune D-ta cinci, să pui și eu cinci, s-o tăiem, că-n asta-i om ... - Ba să n-o tăiem, domnule Iancu, mai bine să-i învățăm năravul ... știi ce? Cînd o încaleci și ajungi la o răspîntie, dacă vrei să apuce la stînga, tu să tragi de frîu la dreapta ... Da să tragi cumplit, auzi? Să vezi c-o ia la stînga ... Așa am făcut ... **Ei vezi, la prost trebuie meșteșug, nu glumă ...** Ascultă-mă ... ».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xxvii-cine-a-avut-norocul-sa-l-asculte-pe-caragiale-mult-ati-suferit-treceti-in-imparatia-dreptatii--viitorul-istoric-161489.html>

În: Tribuna, 22 noiembrie 2021